Poštnina plačana v gotovini

Cena Din 1·-

Slovenski dom

Štev. 260 V Ljubljani, sreda 15. novembra 1939 Leto IV

Tudi Nemčija odklanja belgijsko in holandsko mirovno posredovanje

Sprejetje angleških in francoskih pogojev za mirovna pogajanja bi pomenilo udajo

Berlin, 15. novembra. o. Nemški odgovor na mirovno posredovanje belgijskega kralja in holandske kraljice bo belgijskemu ter holandskemu dvoru uradno poslan danes.

Po neuradnih vestih kancler Hitler odgovoru izraža simpatije vladarjema obeh držav ter daje čast njunim prizadevanjem za obnovitev miru v Evropi. Izjavlja pa, da Nemčija ne more sprejeti misli o kakih mirovnih pogajanjih pod pogoji, kakršne sta povedala angleški kralj in francoski ministrski predsednik v svojih govorih na vabilo holandske kraljice in belgijskega kralja. Ta odgovor je po Hitlerjevem mišljenju zaprl vrata za vsako mirno ureditev sedanjega spora. Nemčija ne more sprejeti angleških, še manj pa francoskih pogojev, ki govore o obnovitvi svobodne Avstrije, Češkoslovaške in Poljske. Če bi Franciji in Angliji res bilo do tega, da storita kaj za mir, naj bi bili za zdaj dali samo izjavo, da želita mir, morebitne mirovne pogoje pa naj bi bili stavili šele potem, ko naj bi bili obnovili stik s svojim nasprotnikom. Nemčija zdaj ne more storiti nič za mir, ker bi vsak njen korak vzbujal mnenje, da je šibka in da je zaradi tega pripravljena vdati se.

Rim, 15. novembra. m. Italijansko časopisje se obširno bavi z usodo haaškega vabila za ustavitev sovražnosti in sklenitev častnega miru. Nekateri italijanski krogi hudo kritizirajo francoski in angleški odgovor. Posebno Franciji zamerijo, da je znova postavila na dnevni red vprašanje Avstrije, čeprav je s sporazumom med Bonnetom in Ribbentropom v Parizu pred letom dni pravno in dejansko priznala priključitev Avstrije k Nemčiji. Italijanski časopisi poudarjajo, da je to stališče Francije neposredna posledica akcije, ki jo v Franciji vodijo avstrijski legitimisti z Otonom Habsburškim na čelu. Franciji in Angliji očitajo italijanski listi, da sta s svojim časopisjem vznemirili javnost zaradi Holandije. Holandija po italijanskem mnenju ni v nevarnosti, ker je Nemčija nikdar ni mislila napasti.

O trditvi angleškega časopisja, da je Italija že spremenila svojo politiko, naglaša Giornale d'Italia »Vse, kar se danes dogaja na Sredozemskem morju, ima edini namen, da straši Italijo in da jo postavlja v položaj mladoletnikov. Gotovo je, da na podlagi tega ni mogoče govoriti o kaki zgodovinski povezanosti, ki predvsem zahteva enakost položaja in enake pravice.«

Strahoten požar na petrolejskem ozemlju v južnoameriški Venezueli

Po dosedanjih vesteh je pri požarju izgubilo življenje več sto ljudi

Caracas, 15. novembra. o. Pri mestecu Lagunillas, kjer leže največji venezuelski petrolejski vrelci, eni največjih na vsem svetu, je prišlo včeraj do strahovitih eksplozij, ker se je nenadno vnelo več vrelcev. Požar se je širil s tako naglico, da je izgubilo življenje več sto ljudi, med njimi veliko žensk in otrok iz delavskih družin, ki žive na petrolejskem ozemlju. Kako je do požara prišlo, ni znano, utegnil pa bi biti podtaknjen po tujih vohunih. Večina petrolejskih vrelcev v Venezueli je last raznih angleških družb. S tem južnoameriškim petrolejem krije Anglija precejšen del svojih potreb.

Požar na petrolejskem ozemlju divja dalje in do zdaj ni znano, kakšen obseg je zavzel, tudi ni znano niti približno število žrtev, ki jih je nesreča zahtevala.

Vlada republike Venezuele je poslala v Lagunillas več bojnih ladij in vsa vojaška letala, ki skušajo ugotoviti obseg katastrofe. Z letali skušajo nesti v goreče ozemlje najnujnejše reševalno ter zdravniško osebje in pomoč.

Oživljena vojna na morju

Številne potopitve nemških in angleških ladij

London, 15. nov. o. Neki angleški torpedni rušilec je včeraj v obalnih vodah zadel ob nemško mino in se potopil. Pri eksploziji je bil en mornar ubit, 15 ranjenih. 70 mož posadke so rešile druge ladje, ki so prihitele rušilcu na pomoč, 5 mornarjev pa pogrešajo. Angleško mornariško poveljstvo je izgubo takoj sporočilo javnosti in pravi v svojem poročilu, da je potop rušilca malenkostna izguba, saj ima Anglija še nad 200 takih bojnih ladij.

Norveški parnik **»Jenny«** je včeraj priplul v portugalsko pristanišče Oporto. Parnik je med potjo ustavila nemška podmornica ter zahtevala, naj ji da živež, če ne bo torpediran. Kapitan je Nemcem dal krompir, sladkor, kruh in druge potrebščine, nato so ga Nemci pustili dalje. Čez čas pa so s parnika videli, kako je začela podmornico preganjati angleška bojna ladja ter vrgla proti njej več bombnih bomb. Kmalu so se na površju pokazali veliki madeži olja, iz česar sklepajo, da je bila podmornica uničena.

Angleško mornariško ministrstvo poroča, da so angleške vojne ladje včeraj potopile velika nemška parnika **»Parana«** in **»Mecklenburg«**. Prvi ima 16.000 ton, drugi pa 8000 ton.

Zaradi eksplozije se je včeraj potopil na Severnem morju angleški parnik **»Matra«**, nemška podmornica pa je napadla 275 tonsko angleško ladjico **»Greswell«** in jo začela obstreljevati z granatami brez obvestila. Podmornica je mornarje s potopljene ladje vzela na krov šele po dveh in pol urah.

Angleške bojne ladje v Tihem morju so dobile nalog zasledovati štiri nemške parnike, ki vozijo iz Južne Amerike živež in gorivo za križarko **»Admiral Scheer«**, ki je nekje v Tihem morju.

Neka nemška vojna ladja je blizu Aalandskih otokov zadržala finsko ladjo **»Jesi«**, ki je plula natovorjena z blagom za Veliko Britanijo. Finsko ladjo je nemška vojna ladja dirigirala v Hamburg.

»Daily Telegraph« piše: Po potopitvi britanskega rušilca, danske linijske ladje, kanadske ladje in mnogih drugih trgovskih ladij je očitno, da Nemci puščajo svobodno plavajoče mine. Dalje pravi članek, da je treba poleg nevarnosti, ki grozi ladjam od podmornic in njihovih torpedov, posvetiti posebno pozornost nevarnosti, ki grozi od teh plavajočih min.

Velikega nemškega napada na zahodu - ni bilo

Pariz, 15. novembra. Po živahnejšem položaju pretekli teden je na francosko-nemškem bojišču spet zavladal mir. Prejšnji teden so Nemci poskušali napade z manjšimi enotami, a z veliko topniško pripravo. Njihove poskuse smo zavrnili in so se morali z izgubami umakniti na svoje prvotne postojanke. Ker prihajajo na Siegfriedovo črto zmerom novi nemški oddelki, so mislili, da se pripravlja večja ofenziva, to se pa ni zgodilo. Po najnovejšem stanju se lahko reče, da spet teče pozicijska vojna.

Jutranje uradno poročilo francoskega vrhovnega poveljstva pravi: **Zmanjšana delavnost patrol ponoči.**

Francoska ogledna letala poročajo, da na zahodnem delu bojišča in ob belgijsko-holandski meji niso opazili velikih sprememb. Reka Ren je zelo visoka, kar onemogočuje nemški načrt za morebiten napad na Holandijo

Hrvatski romarji sprejeti pri sv. očetu

Rim, 15. nov. Sv. oče Pij XII. je sprejel včeraj dopoldne 200 romarjev iz Zagreba, Sarajeva in Splita. Vodil jih je zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac, z njimi pa je šlo v Rim tudi pet drugih škofov. V spremstvu hrvaških romarjev je bil jugoslovanski poslanik pri sv. stolici Miroševič.

Zagrebški nadškof Stepinac je v imenu hrvaškega naroda izročil sv. očetu prošnjo, naj prišteje blaženega Nikolaja Taveliča k svetnikom. V imenu hrvaškega narodnega vodstva in dr. Mačka je podobno prošnjo izročil svetemu očetu zagrebški poslanec Marešič, ki je zagotovil sv. očeta, da so Hrvatje vedno enako vdani sv. stolici.

Za tem je imel kratek nagovor sveti oče Pij XII., ki je poudarjal zvestobo Hrvatov do Cerkve in jih prosil, naj tudi v bodoče ostanejo dobri katoličani. Sv. oče je svoj govor začel in končal v hrvaščini. Po govoru je romarjem podelil svoj blagoslov.

Hrvatski romarji so papežu izročili kip blaženega Nikolaja Taveliča. Po skupni avdienci je sv. oče sprejel posebej še vse hrvaške škofe.

Vojni cilji Francije:

Federacija malih srednjeevropskih držav

Zürich, 15. nov. o. »Neue Zürcher Zeitung« prinaša zanimiva poročila iz Pariza o tem, kako mislijo Francozi po morebitni zmagi nad Nemčijo organizirati Srednjo Evropo. Novi mir mora popraviti vse napake, ki jih je povzročila versailleska mirovna pogodba s tem, ko je bilo ustanovljenih več malih državic, ki niso imele niti političnih in ne gospodarskih pogojev za življenje. Obnovitev neodvisne Avstrije, Poljske in Češkoslovaške je možna samo z ustanovitvijo srednje evropske federativne državne organizacije. S tem bo tudi Nemčiji onemogočeno, da bi v bodoče kdaj začenjala napadalno vojno. V bodoči federativni skupnosti bi bila Poljska, Češkoslovaška, Madžarska in Bavarska, druge manjše južnovzhodne evropske države pa bi se orgazirale okrog Italije, toda bi ohranile svojo politično samostojnost.

Po ustanovitvi pogajanj med Sovjeti in Finsko:

Finci upajo v skorajšno obnovo razgovorov

Helsinki, 15. nov. List »Helsingin Sanomat« piše, da so pri razgovorih v Moskvi sovjetski zastopniki sami priznali, da Sovjetski Rusiji ne grozi od Finske nobena nevarnost, najmanj pa Leningradu. Zato je za Finsko bolje, biti brez pogodbe, kakor pa imeti slabo pogodbo z Rusi. Finska bo vse storila, da čimprej dá priložnost za obnovo pogajanj, da bi našli sprejemljivo obliko za rešitev vseh spornih vprašanj med Finsko in Sovjetsko Rusijo.

Razpisano posojilo za državno obrambo v znesku 50,000.000 finskih mark je bilo, še preden je potekel rok, podpisano v veliko večjem znesku. Menijo, da je bilo vpisanih čez 100 milij. mark.

Vse finsko časopisje se kaže izredno obzirno pri razpravljanju vprašanja, zakaj so se ustavila pogajanja s Sovjetsko Rusijo. Finska mora biti oprezna, zaradi tega je tudi izdala vse potrebne varnostne ukrepe. Biti močan, to je najboljši pogoj za srečen izid kakršnihkoli pogajanj. Finska je močna, zaradi tega ji ne bo potreba sprejemati zahtev, ki bi ogrožale njeno neodvisnost ter njeno narodno čast.

London, 15. novembra. o. Londonski radio poroča, da se je danes vrnila finska delegacija iz Moskve v Helsinki. Finančni minister dr. Tanner je izjavil časnikarjem na sovjetsko-finski meji, da se pogajanja niso pretrgala in da so se vršila v prijateljskem tonu. Kdaj se bodo pogajanja nadaljevala, ni znano. Pred odhodom pa je **Stalin rekel dr. Tannerju, da želi Finski srečo.**

Ruska vojska je še vedno ob finski meji in se do zdaj na tem delu ni nič spremenilo.

Trgovska pogajanja med Svedsko in Nemčijo - ustavljena

Stockholm, 15. nov. o. Trgovinska pogajanja med Nemčijo in Švedsko so se ustavila, ker so Nemci navzlic švedskim protestom zadnje čase potopili nekaj švedskih ladij ter položili mine v švedskih obalnih vodah. Pogajanja med Švedsko in Nemčijo so se začela 2. novembra. Z njimi si je Nemčija hotela zagotoviti večje količine švedskega železa in lesa.

General Sikorski v Londonu

London, 15. novembra. AA. Reuter. Predsednik poljske vlade general Sikorski in zunanji minister grof Zaleski sta prišla danes popoldne v Foreigen Ofice, kjer sta obiskala zunanjega ministra lorda Halifaxa, nato pa v Downingstreet, kjer ju je sprejel ministrski predsednik Chamberlain. Poljska gosta bosta obiskala tudi ministra za narodno obrambo lorda Chatfielda in ministra za vojno mornarico Winstona Churchilla

Trgovska pogajanja med Anglijo in Spanijo

Madrid, 14. nov. t. Semkaj je prispelo številno angleško trgovinsko odposlanstvo, ki se bo s špansko vlado pogajalo za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Državljanska vojna v Španiji je gospodarske odnošaje med obema državama zelo zrahljala. Na obeh straneh pa obstoja živa želja, da bi se izboljšali.

Na francosko bojišče je dopotoval tudi bataljon angleške kraljeve garde. Med postankom v Parizu je bil bataljon deležen navdušenih manifestacij od pariškega prebivalstva.

Včeraj so v Parizu pokopali prvega francoskega generala, ki je bil ranjen pri bojih v Pariu ter umrl zaradi ran.

Vesti 15. novembra

Holandski zlati zaklad je znašal v začetku sedanje vojne 120 milijonov funtov šterlingov (36 milijard dinarjev). Večino tega zlata pa so Holandci v zadnjih dveh mesecih prepeljali v Ameriko, tako da ga imajo doma samo še za sedem milijonov funtov šterlingov (dve milijardi dinarjev). Tudi Švica je vse svoje zlato, katerega je imela za 45 milijard dinarjev, spravila na varno, tako da ne bi v nobenem primeru moglo priti v tuje roke.

Amsterdamski župan je prepovedal vsa zborovanja komunistov in narodnih socialistov.

Italijanski listi poročajo, da se Italija pogaja z amerikanskimi družbami za nakup večjega števila trgovskih ladij, da bi svoj pomorski promet za vojskujoče se države povečala.

O izboljšavanju odnošajev med Japonsko in Rusijo pišejo italijanski listi in pravijo, da bi sovjetski zunanji minister Molotov utegnil spomladi obiskati Tokio. Vest je malo verjetna, če pomislimo, da Molotov do sedaj ni obiskal niti nove zavezniške prestolnice Berlina.

Na prvi seji belgijske poslanske zbornice, ki je bila večraj, so zapodili iz dvorane danskega poslanca Gramonsa, ki je znan po svojih zvezah z Nemci.

62 potopljenih ladij so dvignili Španci do zdaj iz morja. Te ladje so bile potopljene med državljansko vojno.

Francoski letalci, ki so pretekli teden v eni sami bitki sestrelil devet nemških letal, so snoči govorili o tej svoji zmagi v pariškem radiu.

Francoska poslanska zbornica in senat bosta najbrž sklicana na zasedanje 28. novembra, ker takrat potečejo Daladierovi vladi izredna pooblastila.

Angleški vojni minister Hore Belisha je sklenil povišati podpore družinam vojakov in mobilizirancev.

Italijanska čezoceanska ladja »Conte di Savoia« je včeraj z velikim tovorom pošte ter drugega blaga odpotovala iz Newyorka.

Zadnji napadi nemških letal na Shetlandske otoke so dokazali, da angleško brodovje ni več varno niti v eni sami luki, piše berlinski list »Börsen Zeitung«.

Sovjetska vojska je včeraj začela zasedati tiste litvanske predele, katere ji je Litva morala odstopiti v nedavno sklenjeni pogodbi o uredtivi ruskih oporišč na litvanskem ozemlju.

Omejitev uživanja masla in gnjati so angleške oblasti odložile do novega leta, ker ima Anglija toliko zalog, da omejevanje ni potrebno.

Francoski minister Paul Reynaud je včeraj dopotoval v London in imel z angleškimi finančniki posvete o raznih gospodarskih vprašanjih, ki so v zvezi z vojno. Zvečer je imel v angleškem radiu govor, v katerem je razpravljal o gospodarski pripravljenosti Francije v sedanji vojni.

25 letnico praznuje danes Mussolinijev list »Popolo d'Italia«. List je začel izhajati l. 1914. Ustanovil ga je Mussolini ter se takoj v prvem članku odločno zavzel za sodelovanje Italije v svetovni vojni na strani Anglije in Francije. Vsi italijanski listi danes razpravljajo o tem jubileju.

Italijani so se v Španiji pod Francovo zastavo bojevali zato, da bi Španijo in Evropo obvarovali boljševizma, pravi italijanski zunanji minister grof Ciano v uvodu, katerega je napisal za italijansko izdajo govoru generala Franca.

Angleški kralj Jurij VI. je včeraj sprejel mornariškega ministra Churchilla. Ta mu je poročal o delu angleške vojne mornarice v zadnjih časih.

Znani angleški bogataš lord Nuffield je dal spet 50.000 funtov za angleško vojsko.

V Bukarešto je dopotoval predsednik »British Councila«, osrednje angleške ustanove za propagande v tujini. Za Romunijo bo obiskal še druge balkanske države.

Pariški listi poročajo o tem, da si Nemci zelo prizadevajo za poravnavo sporov med Japonsko in Rusijo. Edino, če bi se Rusija popolnoma sporazumela z Japonci, Nemčija lahko upa na kakšno izdatnejšo rusko pomoč v Evropi. Zanimivo je, da si za zbližanje med Japonsko in Rusijo prizadevajo najbolj tisti nemški voditelji, ki so se še pred meseci zavzemali za ojačenje zveze proti Kominterni.

Predsednik Združenih držav Roosevelt je poslal parlamentu pismo, v katerem zahteva 271 milijonov dolarjev novih kreditov za vzdrževanje pomnoženih vojnih sil, ki naj skrbe za varnost ameriške zemlje in morja v sedanji vojni.

Japonski listi razpravljajo o odpoklicu angleških in francoskih čet iz nekaterih kitajskih mest ter pravijo, da ta sklep ne pomeni kake posebne spremembe v politiki obeh držav, ker bo še vedno ohranila svojo vojsko na Kitajskem Amerika, ki bo varovala tudi angleške in francoske koristi. Zaradi tega japonski tisk Ameriko močno napada.

Francoski ministrski predsednik Daladier je zadnja dva dneva obiskoval razne postojanke na bojišču ter bil posebno zadovoljen s stanjem letalskih sil.

Policija v Budimpešti je aretirala sinoči po lokalih okoli 120 ljudi. Med temi je največ Judov, ki so razširjali senzacionalne alarmantne vesti.

Spet tihotapijo Jude iz Nemčije k nam

Maribor, 14. novembra.

Ostri ukrepi, ki jih narodnosocijalistični režim izvaja proti judom, imajo za posledico, da se skušajo judje čimprej izseliti iz Nemčije in kje drugod najti prijaznejšo domovino. Ker ti ljudje ne smejo jemati s seboj premoženja, oziroma jim je bilo premoženje v veliki meri že odvzeto in pa zato, ker ne marajo povečati odstotka tujega narodnega elementa v državi, se povečini vse države branijo takih priseljencev. Tako tudi Jugoslavija.

Ker jim je torej zakonita priselitev v Jugoslavijo onemogočena, skušajo priti v državo na skrivaj, kar se tudi marsikomu posreči. Pred časom smo poročali o večjih »transportih« Judov v Jugoslavijo, ki jih je vtihotapil v državo, pa ga menda doslej še niso mogli najti.

Pred dnevi se je v bližini Prevalj zopet dogodil primer tihotapljenja judov v našo državo. Tamkajšnji orožniki so izvedeli, da je avtoprevoznik Franc Hrast iz Poljane s svojim tovornim avtomobilom prepeljal v Zagreb 4 jude. Orožniki so prevoznika prijeli. Priznal jim je, da je to res storil, da pa mu je te jude dovedel neki Štefan Leopold, ki je nemški državljan, in ki je judom tudi pomagal, da so neopaženo mogli stopiti na jugoslovanska tla in izginiti nekam na Hrvaško. Pri vsej reči je najbolj zanimivo to, da je pač tihotapljenje zacarinjenih predmetov kaznjivo po carinskih zakonih, ni pa zakona ali predpisa, po katerem bi se kaznovalo tihotapljenje ljudi.

Gozdovi ob nemško-jugoslovanski meji blizu Prevalj so kakor nalašč ustvarjeni za tihotapstvo ljudi, ki ni usmerjeno le iz Nemčije k nam, marveč tudi obratno. Čeprav se je že marsikak begunec iz Nemčije razočaran vrnil v Jugoslavijo, se še vedno najdejo ljudje, ki mislijo, da bodo v Nemčiji zlahka dobili dobro službo in drugi, ki proti plačilu pomagajo takim čez mejo. Orožniki v Črni pri Prevaljah so pretekle dni iztaknili takega »vodnika« beguncev, Jelena Jožefa iz Koprivne, ki je dvema osebama pomagal preko meje. Orožniki so ga oddali sodišču. Pomoč pri pobegu iz države je kaznjiva in bo zato pač moral tudi nositi posledice.

Filmi

Naša ocena filma »Na okrajnem sodišču« je zadela v srce upravo kina Uniona. Nič čudnega. Naša sodba o vrednosti filmov se malokdaj ujame s sodbo omenjene uprave, na kar smo ponosni. Okusi glede nemške filmske plaže so pač različni, še celo danes.

V odgovor na našo kritiko, s katero smo omenjeni film odklonili kot malovredno, s kvantami posejano delo, priobčuje kino Union v današnjih jutranjikih velikp plahto, v kateri ponatiskuje »nepristransko« kritiko nekega zagrebškega lista. V njej daje hrvatskemu poročilu čast, da se iz njega vidi, kako je zagrebški kritik film pravilno razumel, mi pa smo s svojo kritiko hoteli zadostiti samo sebi.

Na ta revanž kina Uniona odgovarjamo:

1. Sodbe zagrebških listov o tem ali onem filmu nas in slovensko javnost nič ne brigajo. V zagrebških listih filmske kritike sploh ni, marveč samo tako ali tako plačana reklama. Zadnje čase smo v zagrebških listih brali reklamo za film, s katerim nas bo morda tudi še osrečil kino Union. Glavni šlager te reklame je bil v ogromnem napisu: »Nemoralnost!« Spričo takih dejstev izgubi sklicevanje kina Uniona na zagrebške liste vso vrednost in upravičenost.

2. Zakaj ni kino Union v svojem odgovoru ponatisnil rajši kar reklamnega biltena družbe, ki je »Okrajno sodišče« izdelala? Tam je film nedvomno najboljše razumljen v smislu intencij kina Uniona. Pripominjamo v zvezi s tem, da si je tedaj, ko smo mi začeli prvi in edini prinašati brezobzirne, toda objektivne ocene filmov, nekdo v Ljubljani močno prizadeval, da bi bilo tudi naše filmsko pisanje podobno zagrebškemu.

3. Odklonilno oceno o tem filmu in o slovenskih napisih v njem je prinesel izjemno celo »Slovenski narod«, ki ima vse razloge, da je do kina Uniona obzirnejši kakor mi. Če smo se v negativni kritiki ujeli celo z »Narodom«, potem je to zadnji dokaz, da je bil film zares slab.

4. Če je kino Union res mnenja, da je bila naša ocena v tem ali onem oziru nepravilna, krivična ali škodljiva, bi si lahko prihranil stroške z objavo velikih plaht po drugih listih in bi rajši nam poslal uradni popravek, do česar ima po tiskovnem zakonu pravico. Popravek naj bi se glasil n. pr.: »Ni res, da je »Okrajno sodišče« moserijada tretje vrste, marveč je res, da je to moserijada druge vrste... Ni res, da so v tem filmu surove kvante, marveč je res, da so v njem samo dvoumne surovosti« itd. itd. Javnost bi se nad takim odgovorom nedvomno bolj zabavala kot nad sedanjim, ki skuša biti tragično resen spričo neumnosti, kakršna je »Okrajno sodišče«.

4. Zakaj kino Union ne omenja v svojem odgovoru slovenskih napisov, katerim je veljal večinski del našega poročila, ko vendar vemo, da ga je obsodba teh napisov bolj zadela kakor pa obsodba filma samega? Ali ni res, da je prav naša ocena slovenskih napisov povzročila današnji odgovor, saj je vendar »Okrajnemu sodišču« namenjeno, naj bi s tako imenovanimi slovenskimi napisi iztisnilo čim več denarja iz naših podeželskih kinematografov? Pa smo se morali spet mi vtakniti vmes!

5. Pričakujemo od kina Uniona, da bo glede slovenskih napisov in glede slovnice v njih priobčil že jutri kako objektivno hvalnico n. pr. iz graške »Tagesposte«.

Če hoče vodstvo kina Uniona v bodoče brati v našem listu obzirnejše kritike o svoji robi, naj poskrbi za dvoje:

1. Za boljše filme.

2. Za boljše kurjenje v dvorani, da ne bo poročevalca mraz spravljal v slabo voljo.

Zastopniki Društva žel. uradnikov pri banu

Ljubljana, 15. novembra.

Včeraj je sprejel ban zastopstvo železniških uradnikov, ki mu je izročilo spomenico v zadevi zvišanja prejemkov zaradi vedno bolj naraščujoče draginje.

Gospod ban je zastopnike ljubeznivo sprejel, priznal utemeljenost za povišanje prejemkov in obljubil, da bo na odločujočih mestih podprl težnje uradnikov, da se prejemki zvišajo.

Belgrad, 15. nov. m. Današnja »Politika« objavlja pod naslovom »Narodna obramba v Bosni in Hercegovini« daljšo izjavo predsednika te obrambe Ilije Trifunoviča. V tej izjavi Ilija Trifunovič nastopa proti avtonomiji Bosne in Hercegovine.

Volitve v poslansko zbornico

Napovedujejo, da bodo te volitve tajne in da bodo izvedene že konec januarja, ali pa vsaj v začetku februarja 1940

Dokaj večje zanimanje, kot za senatorske volitve, ki so bile preteklo nedeljo, vlada v prestolniških političnih krogih za volitve v poslansko zbornico. V zvezi s tem mnogo govore tudi o samem volivnem zakonu, po katerem bodo izvoljeni poslanci. Na pristojnih mestih kaj določnejšega še ne povedo, znano je le to, da bo novi zakon za volitve narodnih poslancev izročen ministrskemu odboru, ki je določen za ta zakon. Osnutek tega zakona zdaj izdeluje pravosodni minister dr. Lazar Markovič. Pravijo, da bo to njegovo delo v najkrajšem času končano.

Kakor se je dozdaj moglo zvedeti na pristojnih mestih, določa novi zakon o volitvah narodnih poslancev **tajno glasovanje.** Potemtakem trditve, da bodo tudi prihodnje poslanske volitve izvedene z javnim glasovanjem, niso točne. Dozdaj so še vsi ministri, ki so v svojih zadnjih govorih omenjali poslanske volitve, napovedovali tajne volitve. Treba je pri tem poudariti, da bi bilo to tudi v skladu s prizadevanjem vlade sporazuma. To je bilo poudarjeno tudi že takoj po sklenjenem sporazumu s Hrvati in sta v tem smislu dajala izjave tudi predsednik vlade Dragiša Cvetkovič in voditelj Hrvatov dr. Vladko Maček.

Napovedujejo, da bodo volitve v poslansko zbornico izvedene po okrožjih, torej po področjih okrožnih sodišč. Nekateri pravijo tudi, da bosta mogli biti po dve okrožji združeni v eno volivno okrožje, to pa predvsem tam, kjer imajo sodna okrožja manjše število okrajnih sodišč, kakor na primer v Srbiji.

Nosilci okrožnih list, ki bi dobili 10.000 glasov, bi bili izvoljeni za poslance, okrajni kandidatje pa bi se zbrali po številu glasov. V neki meri bo prišel v poštev tudi **proporcionalni sistem** in zato bo nekaj poslancev lahko izvoljenih tudi »po ostanku«.

Z nič manjšim zanimanjem pa se tukajšnja politična javnost bavi tudi z vprašanjem, **kdaj bodo te volitve** v poslansko zbornico. Po dosedanjih napovedih je še najverjetnejše, da bomo nove poslance dobili že konec januarja ali pa vsaj v začetku februarja. Vsekakor pa bo od dneva, ko bodo te volitve razpisane, do volitev samih poteklo najmanj mesec dni, da bi mogla biti pravočasno opravljena vsa pripravljalna dela.

Izpred obrtnega sodišča

V sobi št. 139 je sodišče te dni zasedalo in razpravljalo o sporih, ki so nastali med delodajalci in delojemalci, od 8 do 2 popoldne. Med drugimi so bili pred sodniki:

1. Delavec, ki je bil vzet začasno pri gradbi banke Slavija in se je že po 14 dnevih sporijel s poslovodjem in inženirjem, kateri ga je takoj odpustil v smislu § 239. obrt. zakona. Delavec je zahteval 14 dnevno plačo, ker ga je podjetje odpustilo brez odpovedi. Delavec je tožbo izgubil. Razlog: Čeprav ni smatrati ta spor za razlog, da bi bil delavec odpuščen, je bilo podjetje opravičeno ga odpustiti v smislu § 233., ker še ni minulo mesec dni, odkar je stopil v službo, in ker so priče pod prisego izpovedale, da se mu je ob nastopu službe povedalo, da bo delal le začasno, in ker tudi stavbinska kolektivna pogodba ne predvideva manjšo poskusno dobo.

2. Pri asfaltiranju cest odnosno zalivanju kock so delavci delali po 12 ali celo 14 ur na dan. Tako je bilo v avgustu neke sobote, ko so delavci delali že od polnoči naprej do 12 (opoldne) in je podjetnik vprašal delavce, ali bodo delali popoldan ali ne, pristavil pa je še: »Kdor pa noče delati, naj pa gre.« Obratni zaupnik se je z delovodjo sprl in zahteval glasovanje. Sam je izostal in popoldan ni hotel delati. V ponedeljek pa je še eno uro zamudil. Zagovarjal se je, kar je tudi njegova priča pod prisego izpovedala, da se je ustavila ura in tako ni mogel priti ob določeni uri na delo. Podjetje ga je tako odpustilo. Delavec je tožbo dobil in mu mora podjetje plačati 14 dnevno mezdo, katero je delavec (obratni zaupnik) pri tožbi zahteval. Razlog: V smislu § 8. zakona o zav. delavcev podjetje ne sme siliti delavca delati na dan več kakor 12 ur in še za to mora iskati odobrenja od oblasti. Tudi izjavo delovodje, »kdor noče delati, pa naj gre«, je smatrati le za zapoved, češ, kdor noče delati, bo ob službo. Ako je delavec zamudil eno uro na delu, ker se mu je ustavila ura in ker je ta obratni zaupnik, še tudi ni razloga za takojšen odpust.

3. V tovarni usnja v Ljubljani zaposlen delavec je bil bolan. Podjetje pa ga po končani bolezni ni hotelo sprejeti v delo. Šele po 14 dneh mu je izplačalo 14 dnevno mezdo za naprej, bolniški teden v smislu § 219. obrt. z. in ga odslovilo. Delavec je zahteval plačo za čas, ko je bil na brezplačnem dopustu, odnosno dokler mu podjetje ni izplačalo 14 dnevno mezdo in ga odslovilo.

Sodnik: »Ali priznate in boste plačali zahtevani znesek 640 din?«

Podjetnik pogleda svojo hčer, ki je knjigovodkinja njegovega podjetja: »Kaj pa, vse plačam takoj, samo da bo enkrat mir.«

Hči: »Ne vse! Jaz sem mu že nekaj izplačala.«

Sodnik: Boste prisegli? Ste rimokatolik?«

Hči: »Ne, evangelistinja.«

Sodnik: »Vseeno, dobro.«

Hči kot priča je pod prisego le izpovedala, da mu je plačala bolniški teden in 14 dnevno mezdo, o čemer sploh ni bilo spora in ta delavec niti ni zahteval. Podjetnik je tako hotel v prisotnosti sodišča izplačati zahtevani znesek 640 din, čim se je izrekla sodba, katere pa zastopnik tožnika ni bil upravičen sprejeti, ker je imel le pooblastilo, zastopati ga pred sodiščem. Podjetje mora plačati kolek za 30 din na pooblastilu zastopnika tožnika in vse pravdne stroške.

4. Pri gradbenem podjetju je bil med drugimi zaposlen tudi J. T. Podjetje je ustavilo delo in odpustilo začasno vse delavce, z motivacijo, da ne more dvigniti v banki denarja. Po enem tednu je spet ponovno zaposlilo ostale delavce, J. T. pa ni bil med njimi. Zahteva zato 14 dnevno mezdo.

Ker se ni moglo dokazati, ali ni hotel J. T. dela sprejeti, ali ga podjetje res ni hotelo ponovno zaposliti, bodo morale biti zaslišane, predno se izreče sodba, še nove priče.

Zakon o volitvah v hrvaški sabor

Belgrad, 15. nov. m. V predsedništvu vlade je bila snoči konferenca med predsednikom Cvetkovičem in podpredsednikom dr. Vladkom Mačkom. Na konferenci sta razpravljala o vseh vprašanjih, ki so v zvezi s končno ureditvijo banovine Hrvatske, zlasti o načrtih uredb, s katerimi se ureja prenos poslov na področju raznih ministrstev. Sem spada v prvi vrsti prosvetno ministrstvo, notranje ministrstvo ter ministrstvo za gozdove in rudnike. O teh vprašanjih so včeraj razpravljali tudi na konferenci, na kateri so sodelovali dr. Vl. Maček, dr. Konstantinovič in ban Hrvatske dr. Šubašič.

Trdijo, da bo ban dr. Šubašič sprejet tudi v avdienco pri knezu namestniku, kjer bo dobil podpisan zakon za volitve v hrvaški sabor, zakon, ki ga je kraljevskemu namestništvu predložil v podpis ob svojem zadnjem bivanju v Belgradu.

OUZD v oktobru 1939

Članstvo ljubljanskega OUZD-a je v oktobru 1939 nazadovalo za —3982 oseb in ostalo na povprečni višini 98.857. V primerjavi z avgustom letošnjega leta, ko je bil dosežen najvišji stalež zavarovancev v vsej dobi obstoja OUZD-a, se je padec približal številu 10.00 oseb. Ta visoki in rapidni padec je pripisovati poleg drugim različnim vzrokom tudi pojemajoč sezij.

V primerjavi z lanskim letom se je dvignilo število bolnikov za + 149 oseb. Tudi odstotek bolnikov, kateri je merodajen za presojo zdravstvenih razmer zavarovanega delastva, je poskočil za + 0.25 odstotka.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je padla za —0.26 din, in sicer pri ženskih zavarovancih za —0.50 din, medtem ko je pri moških zavarovancih ostala nespremenjena.

Celokupna dnevna zavarovana mezda se je od lanskega leta znižala za —127.455.60 din, kar pomeni, da se je zaslužek pri OUZD zavarovanega delavstva znižal za približno 127.500 din dnevno.

Zanimiva seja madžarske poslanske zbornice

Budimpešta, 15. nov. m. Madžarski politični krogi z veliko pozornostjo pričakujejo današnjega dne v poslanski zbornici. Madžarski narodni socialisti, pristaši »suličastih križev«, so vložili v poslanski zbornici 32 interpelacij o najbolj perečih sedanjih notranje- in zunanjepolitičnih vprašanjih. Poslanci madžarskih fašistov so pred dobrim mesecem zapustili poslansko zbornico. Na današnjo sejo bo prišlo znova vseh 49 poslancev zaradi omenjenih interpelacij. Zato je treba pričakovati, da bo današnja seja madžarske poslanske zbornice precej viharna.

Pokalna tekma v hitrem šahu

med posameznimi postavami raznih klubov

Ljubljana 15. novembra.

V nedeljo dopoldne ob 9 se je v spodnjih prostorih hotela »Slon« začela tekma med slovenskimi šahovskimi moštvi v hitrem šahu za prehodni pokal, katerega je zadnji dve leti povrsti osvojil Ljubljanski šahovski klub. Centralni in Ljubljanski šahovski klub sta nastopila vsak s tremi postavami po osem igralcev, Šahovski klubi »Triglav«, »Železničar« iz Celja, ki si je svojčas, kakor znano, osvojil prvenstvo Slovenije, in novoustanovljeni odsek »Korotana« z Rakovnika vsak z eno postavo prav tako z osmimi igralci.

Marsikdo je morda pričakoval, da bo tudi na tem letošnjem tekmovanju zmagal Ljubljanski šah. klub, kakor prejšnje dve leti. Če bi se to res zgodilo, bi si ta klub končnoveljavno osvojil prehodni pokal. Zgodilo pa se je drugače. Zmagal je, in sicer zelo prepričevalno letos ustanovljeni Centralni šah. klub iz Ljubljane s 66 točkami. Lanski prvak je ostal za njim za celih 5.5 točk. Prva postava Centralnega šah. kluba je premagala prvo postavo Ljubljanskega šah. kluba s 6:2. Podrobni izid tekme med tema obema najboljšima postavama je naslednji:

Centralni šah. klub.		Ljubljanski šah. klub
Šorli 1		prof. Gabrovšek 0
Puc 1		Preinfalk 0
Dernovšek 1		Ciril Vidmar 0
Šiška 0.5		Sikošek 0.5
Furlani 1		Mlinar 0
Požar 0		Gerzinič 1
Hren 0.5		Iskra 0.5
Kumelj 1		Slokan 0

Kakor se vidi, so se igralci Centralnega šah. kluba za ta spopad dobro pripravili in še boljše odrezali, saj gotovo ni nihče pričakoval, da bodo lanskoletnega prvaka odpravili kar s 6:2.

Izid celotnega tekmovanja je naslednji: Centralni šah. klub I. 66 točk, Ljubljanski šah. klub I. 60.5 točk, Triglav 45, Ljubljanski šah. klub II. 44, Celjski šah. klub 42, Centralni šah. klub II. 35, Železničar 26, Centralni šah. klub III. 16.5, Korotan 13.5 in Ljubljanski šah. klub III. 11.5 točk.

Angeli garjevih lic

Roman s slikami

25

»Bojim se, da oče Jerry ne bo teh misli, da bi nam ustregel. Prej vam je ponujal, pa ste se norčevali. Najbrž ve, da ste figa možje.«

In spet se je igra obrnila. Namesto, da bi jih duhovnik prosil, so zdaj začeli oni moledovati njega:

»Oče Jerry, pomagajte nam. Vendar ne boste pustili, da bi kdo mislil, da smo šleve!«

Sam Soapy se je ponižal in začel:

»Res, oče, zelo bi nam ustregli. Lahko se dogovorimo za odškodnino.«

Jerry se je držal milostno, kakor da mu zdaj ni nič do tega, za kar je prej fante prosil.

Moledovali so okoli njega, dokler se ni nazdnje udal:

»No, naj bo za danes!«

Zagnali so se proti vratom, vsakdo je hotel prvi priteči do telovadnice. Po stopnicah, koder so se podili na cesto, je grmelo, da so stanovalci začudeni in prestrašeni prihajali iz svojih bivališč, ter gledali, ali se je začel sodnji dan.

Kmalu sta bila Rocky in Jerry sama. Med hruščem in truščem sta se začela tudi ona odpravljati za fanti.

Jerry je stopil k Rockyu ter mu stisnil roko:

»Jaz sem se zastonj boril s temi potepi. Zastonj sem jih prosil. Najbrž bi ne bil opravil nič. — Ti pa si jih z nekaj besedami pridobil za tisto, za kar sem se jaz zastonj vlekel mesece.«

Rocky se je nasmejal:

»No, vidiš, tudi razbojnik ima pri ljudeh nekaj ugleda in veljave, ne samo kolar!«

Jerry se mu je zahvalil.

»Hvaležen sem ti.«

Rockyu je bilo pri srcu ugodno in lepo, da je ustregel prijatelju, ki je misijonaril med temi divjaki, bolj zakrknjenimi od Indijancev.

Ko sta odhajala, je dejal prijatelju:

»Veš, morda je to zaradi tega, ker jim jaz znam govoriti v njihovem jeziku.«

Duhovnik ga je bistro pogledal, kakor da mu je nekaj razodel, potem pa dejal:

»Najbrž imaš prav. Skušal se bom ravnati po tebi. Človek nikdar ne ve, kje lahko kaj pridobi.«

Rocky se je spet zasmejal:

»Celo pri gangsterjih se taki sveti možje lahko uče, kaj?«

Jerry je pogovor obrnil drugam:

»Zdaj, ko si jih pripravil v telovadnico, boš pa še igro vodil ti, kajne?«

Rocky je bil pripravljen.

Stopila sta na cesto ter šla nekaj korakov po pločniku.

Čez čas je začel spet Jerry:

»Videl boš, kaj vse sem naredil. Se še spominjaš Klausmajerjeve trgovine?«

Rocky je malo pomislil, potem pa dejal:

»Kako bi se je ne. Saj sva tam pogosto skupaj kradla.«

Spet sta se zasmejala in šla dalje. Pred njima je odmeval krik fantov, ki so se podili proti telovadnici kakor čreda splašenih ovnov, da so otroci bežali z ulice kakor pred strahom.

Jerry in Rocky sta govorila to in ono, se ob sleherni hiši spominjala dogodkov iz mladosti, obujala stare prigode, o katerih jima je govoril vsak kamen na ulici. Držala sta se pod roko.

Bila sta tako zaverovana v pogovor in v spomine, da nista nič videla, kako že ves čas kar sta stopila iz hiše, stopata za njima dva neznana človeka. Klobuke sta imela potegnjene na oči, roke sta tiščala v žepih in se pazila, da bi ju duhovnik in Rocky ne opazila. Če sta se prijatelja za trenutek ustavila ter se v pogovoru obrnila drug k drugemu, sta se neznanca takoj potuhnila, se zagledala v kako izložbo ali pa se delala, kakor da že dolgo stojita na cesti.

Ves čas sta se tiho pogovarjala, pa nista Rockya in Jerrya niti za trenutek spustila iz vida.

Eden od neznancev je bil Steve, Frazierov človek, orodje za prilike, kadar je bilo treba koga naglo in zares spraviti s poti. To je bil tisti človek, ki mu je Frazier telefoniral, ko je Rocky odhajal iz njegove sobe, človek, ki je vedno sedel pri točilnici v Frazierovem baru, da je bil vedno takoj pri roki.

Ko sta Rocky in Jerry obstala pred telovadnico, je Steve porabil priliko ter skočil v bližnjo telefonsko govorilnico. Naglo je zavrtel številčnik ter poklical Frazierja.

Ko je čakal, da se bo oni oglasil, je nemirno pogledoval na cesto. Da le ne bi Sullivanu prišlo na misel, da bi še on stopil do telefona še preden je utegnil do konca razmisliti, se je oglasil Frazier:

»Kaj je?«

Slišati je bil glas slabe volje, zato Steveju ni nič kaj gladko tekla beseda:

»Tu Steve: Halo, halo. Slišite?«

Frazier je nekaj zaklel v telefon, Steve pa je začel:

»Ne morem danes storiti nič...«

Frazier se je zadrl nanj:

»Zakaj ne? Saj ti nisem velel?«

Steve je razlagal:

»Rocky hodi po cesti z nekim farjem. Ne vem, kje ga je za zlodja staknil.«

Frazier se je zakrohotal in zdelo se je, da ga je na mah popustila vsa slaba volja:

»Kaj, Rocky s fajmoštrom? Ta je lepa. Menda se mu ja ne spoveduje? Si kaj slišal?

Steve je dobil zdaj več poguma in je odgovarjal:

»Slišal nisem nič, samo to vem, da danes ne bo nič. Ne morem Rockya ubiti zdaj. Kdo ve, kam pojde z duhovnikom.«

Frazier je malo premišljal, potem je naročal:

»Hodi za njim. Poslal ti bom še tri ljudi, če bi se reč kaj zapletala in bi potreboval več ljudi za oprezovanje.«

Steve je ugovarjal:

»Ne bo šlo danes. Na cesti bom težko prišel do strela...«

Frazier se ni dal pregovoriti:

»Povedal sem, kaj moraš storiti. Z Rockyjem je treba danes končati, naj velja, kar hoče. Razumeš?«

Steve je hotel še nekaj ugovarjati, toda odvetnik na drugem koncu žice ni bil dostopen za dopovedovanje. Zavpil je nadenj:

»Ne hodi sem, preden ga ne ubiješ! Razumeš!«

Preden je razbojnik mogel kaj odgovoriti, je Frazier zaprl telefon. Steve si je sunil klobuk spet na oči in stopil na cesto.

Povedal je nekaj človeku, ki ga je čakal na cesti, potem sta naglo krenila za Rockyjem.

Rocky in duhovnik sta bila medtem prišla do Klausmajerjeve trgovine, katero je bil Jerry z darovi dobrih ljudi preuredil za veliko, lepo, svetlo telovadnico, v kateri se je zbirala mladina iz predmestja in po nogometni žogi iskala poti do Boga in do poštenega življenja.

Jerry je svoje ovce zbiral po cestah in popredmestjih, kjer jih je kai dobil

Od tu in tam

Nagrade za posredovanje pri prosvetnem ministrstvu dajejo nekateri učitelji in učiteljice, da bi jim njihovi posredovalci preskrbeli hitrejše napredovanje v službi ali pa premestitev na drugo službeno mesto. Za to je zvedel sedanji prosvetni minister ter je zdaj javno opozoril takšne učitelje v svojem razglasu, v katerem med drugim pravi, da se že ministrstvo samo briga, kolikor le more, da bi učitelji v redu napredovali in da ustreže tudi vsaki upravičeni prošnji za premestitev. Posredovalci med ministrstvom in učitelji ljudskih šol so zato čisto odveč. Povrh je pa tak posel tudi kazniv, ker pomeni dostikrat navadno podkupovanje. Često se namreč zgodi, da učitelj plača svojemu posredovalcu toliko denarja, kolikor ga sam komaj v treh mesecih zasluži Posredovalci celo zahtevajo denar vnaprej, dostikrat pa se zgodi, da se za svojo žrtev še ne zmenijo ne, ko so enkrat denar izvabili.

Kruh se je podražil te dni v Zagrebu. Kilogram belega kruha bodo odslej Zagrebčani plačevali po 4 din. Za isti denar bo polčrnega kruha 1 kg in osminka, črnega pa 1.20 kg. »Drobnemu« mlečnemu kruhu pa se cena ni dvignila, kakor tudi ne navadnim žemljam.

Obe belgrajski oblastni železniški ravnateljstvi se morata preseliti iz Belgrada, kakor določa odlok prometnega ministra. Novembrska številka železničarskega lista »Naš promet« je glede tega objavila članek pod naslovom »Selitev železniških ravnateljstev Belgrad-sever in Belgrad-jug«, ki pravi med drugim, da se bo eno ravnateljstvo preselilo v Niš, drugo pa v Novi Sad in da so razlogi za to selitev v prvi vrsti želje in potrebe mesta Belgrada, drugič pa tudi upravne potrebe železnic samih. Pravijo pa, da je takšno naziranje pisca tega članka popolnoma nerazumljivo, kajti ta selitev železniških ravnateljstev »v provinco« ne odgovarja potrebam železniške uprave in tudi drugače ni nobene potrebe za selitev. Nasprotno, selitev teh dveh železniških ustanov iz Belgrada bi utegnila prinesti škodo ne samo železniški upravi, pač pa tudi gospodarskim krogom. Razlog temu je prvič, da je Belgrad gospodarsko središče obeh železniških področij, belgrajske in subotiške, drugič pa železniško ravnateljstvo ni treba, da bi bilo v sredini svojih prog zaradi nadzorstva prometa. Tako kritizirajo zadnji ministrov odlok, čeprav bo najbrž le obveljal.

Zadnja potomka slavnega djakovskega škofa Strossmayerja je zdaj umrla. Živela je v Babini Gredi v bližini Djakova in se je po možu pisala Berta Kutuzovič. Stara je bila 68 let. Rodila se je leta 1871, prav tedaj, ko so gradili v Djakovu Strossmayerjevo katedralo. Njen oče Andrej Strossmayer je imel službo v dvorcu svojega strica, škofa, kot upravitelj. Mladost je preživela pri svojem slavnem dedu, poročila pa se je z učiteljem Kutuzovičem iz Babine Grede. Še zadnje čase je večkrat zahajala na grob slavnega hrvatskega škofa. Z njo je zdaj Strossmayerjev rod popolnoma izumrl.

V Zenici se pritožujejo, da je zmanjkalo olja in nekaterih drugih potrebnih stvari. Delno je to res, precej pa so ga tamkajšnje tovarne poskrile, ker se nadejajo, da bo vsak dan dražji. Odbor za pobijanje draginje v Zenici je moral zaradi tega poslati vlogo na ministrstvo za socialno politiko in ljudsko zdravje. V njej prosi, naj se izvede preiskava, pregledajo vse zaloge in prepreči nadaljnja špekulacija tovarnarjev, ker zaradi tako visokih cen kmalu ne bo mogel olja nihče več kupovati.

Ukinjenje brezplačne prakse na sodniji so zahtevali te dni na svojem zborovanju v Belgradu mladi diplomirani in še nediplomirani pravniki. Navzočni so bili med drugimi tudi zastopnik pravosodnega ministra, zastopnik odvetniške zbornice, več vseučiliških profesorjev, odvetnikov in sodnikov. V imenu odvetniških pripravnikov je imel daljši govor predsednik Strugar, ki je naglasil mimo drugega krivico, da morajo odvetniški pripravniki opraviti na sodišču enoletno prakso, posebno še, ker ne smejo biti vse leto na enem samem sodišču in je to zvezano s stroški. Govoril je tudi o stanju pravnikov, zaposlenih pri odvetnikih ter navedel nekaj zanimivih primerov, kakor to, da morajo pravniki poleg svojega pripravniškega dela tudi varovati svojemu šefu otroke, hoditi z njegovo ženo na trg in podobno. Od stotih odvetniških pripravnikov v Belgradu je samo eden zavarovan.

Glede razdelitve zapuščine pokojnega poglavarja srbske pravoslavne cerkve patriarha Varnave je zdaj arhierejski zbor odločil, da se ta zapuščina razdeli na tri dediče, in sicer: prvo tretjino dobijo patriarhovi najbližji sorodniki. Kateri so to, o tem bo dločila pristojna civilna oblast. Drugi del zapuščine pripade pravoslavni škofiji belgrajsko-karlovški (Karlovci), tretji del pa dobi patriarhija srbske pravoslavne cerkve. Iz te vsote bo ustanovljen sklad pokojnega patriarha Varnave.

Ricinus bodo začeli s prihodnjim letom sejati tudi pri nas, tako je bilo sklenjeno na seji pristojnih ministrov te dni. Ta sklep je bil sprejet zato, da bodo naše tovarne lahko uporabljale domač tovrsten pridelek in ga ne bo treba drago plačevati v tujini. Drugo leto bodo v naši državi zasejali z ricinusom 3500 katastrskih jutrov zemlje in sicer v Podonavju in na Posavju. Privilegirana izvozna družba bo nabavila tudi potrebno število strojev za predelavo ricinusa. Proizvajalci ricinusovega olja bodo stroje dobili tudi že prihodnje leto.

Še neuničene kolke je pobiral s pisem nek uradnik na okrajnem sodišču v Petrovgradu in tako prišel v navzkrižje s paragrafi. Pri tem poslu sta mu pomagala nek odvetniški pripravnik in nek služitelj na istem sodišču. Vsi trije so prišli zdaj na zatožno klop. V obtožnici stoji, da je Milovan Marinov, kakor se piše tisti uradnik okrajnega sodišča, kot vodja zemljiške knjige odlepil z raznih listin za 40.000 din kolkov, namesto njih pa je na dotične listine nalepil že uničene stare kolke, ki jih je dobil v sodnijskem arhivu. Njegove sleparije so prišle na dan in ga je zdaj sodišče obsodilo na osemnajst mesecev strogega zapora, na tri leta izgube častnih pravic in na plačilo sodnih stroškov. Obsojena sta bila seveda tudi njegova pomagača, ki sta mu odlepljene kolke razpečavala.

Ječmen je začel spet iti v klasje, čeprav smo že sredi novembra, in sicer v južnem delu Hercegovine, kjer je zadnje čase vladalo pravo poletno vreme. Na njivah, kjer so spomladi kmetje pridelali ječmen, je to žito zdaj v pozni jeseni znova bujno pognalo in začelo delati klasje. Tudi v teh južnih krajih je to zelo redek primer. Niti starejši ljudje ne pomnijo, da bi že kdaj sredi novembra žito znova pognalo. Oglasili so se takoj tudi vremenski preroki, ki so napovedali, da bo zima v teh krajih letos izredno mila.

Sklepi slovenskih „Merkurjevih' podružnic

Pri dosedanjem stanju je treba vztrajati tudi v bodoče

Zastopniki slovenskih podružnic Merkurja so sklenili na sestanku, ki je bil prejšnji teden v Celju, sledečo resolucijo:

1. Odobrava se stališče društvene osrednje uprave v Zagrebu, da se ne izvede parcelacija Merkurja. Z zadovoljstvom se vzame na znanje tudi stališče, ki ga je zavzela podružnica v Zagrebu, ker se je prav tako izjavila proti vsaki parcelaciji Merkurja.

2. Slovenske podružnice Merkurja ne odobravajo zahteve podružnice v Belgradu, da je treba na področju vzhodno od banovine Hrvatske ustanoviti samostojno organizacijo Merkurja, ker je ta zahteva v nasprotju s stališčem centralne uprave in večine ostalih podružnic ter ruši dosedanjo enotnost Merkurja.

3. S parcelacijo Merkurja so najbolj prizadeti člani izven banovine Hrvatske, ker bi s tem izgubili vse z leti pridobljene pravice.

4. Članstvo podružnic Merkurja v Sloveniji vztraja pri stališču, da so njihove socialne pravice najboljše zavarovane s sedanjim stanjem, zato zahteva, da to stanje ostane tudi v bodoče.

5. Protestiramo proti temu, da se vprašanje nadomestnega bolniškega zavarovanja trgovskih in privatnih nameščencev stavlja v zvezo s političnimi vprašanji, s katerimi nima nikake skupnosti.

Javna dela v šmarskem okraju

Javna dela v šmarskem okraju so prejšnji mesec zelo napredovala. Tako zdaj poročajo predvsem o napredovanju dela na banovinskih cestah druge vrste: Loka—Virštajn—Golobinjek, Sladka gora—Lipoglav, Sodna vas—Rogaška Slatina in Zibiva—Brezje. Pri prvi cesti so na odseku Golobinjek pripravili v drugi polovici oktobra potreben gramoz, na odseku Žamerk pa so pripravili gramoz in kamenje, poleg tega pa so tlakovali cestišče od km 1.350 do km 1.400. Tu so zidali tudi muldo na vsej dolžini plazu, t. j. od km 1.320 do km 1.370. Na banovinski cesti Sladka gora—Lipoglav so potekala zemeljska dela v odseku od km 0.550 do kom 0.650. Pripravili so poleg tega kamenje za tlakovanje. Dela pri banovinski cesti Sodna vas—Rogaška Slatina so obstojala iz prevoza kamenja in tlakovanja cestišča od km 0.600 do km 0.800. Omeniti je treba še zemeljska dela v Večni vasi na banovinski cesti Zibika—Brezje.

Važen obrtniški sestanek v Celju

Celje, 10. nov.

V hotelu »Pošta« je bil v Celju širši sestanek predsednikov, podpredsednikov in zaupnikov skupnih obrtniških združenj v Celju, na katerem so razpravljali razna pereča obrtniška vprašanja, zlasti o kuratoriju za vajeniški dom v Celju, kamor naj pošlje vsako združenje svojega zastopnika. Poudarjalo se je, da naj kuratorij za vajenški dom v Celju izvoli iz svoje srede eksekutivo, ta pa bi izvolila predsednika in podpredsednika. Tudi pravilnik naj se temu primerno prilagodi. Posebno se je razpravljalo o draginji v Celju in o odboru za pobijanje draginje in brezvestne špekulacije v Celju. Zastopniki združenj niso zadovoljni, da se ni upošteval predlog združenja za imenovanje člana v odbor za pobijanje draginje, ker je to mesto zasedel član, katerega niso izvolila združenja. Govora je bilo tudi o mojstrskih izpitnih komisijah in o brezplačnih oddajah lokalov in drugih pripomočkov pri opravljanju mojstrskih izpitov. Posebno odločno bodo nastopila Združenja proti tvrdkam in tovarnam, ki nimajo mojstrov, pa so vzela v uk vajence.

Padel v prepad in se ubil

Celje, 14. novembra.

Ko sta se vračala 42 letni poduradnik Grozdnik Stanko in njegova žena v nedeljo zvečer od svakinje s Sv. Katarine in šla proti Trbovljam, sta se ustavila v soteski Boben blizu gostilne Plaznik. Grozdnik se je naslonil na obcestno ograjo s hrbtom. Ograja se je zrušila in Grozdnik je strmoglavil v prepad več metrov globoko. Razbil si je lobanjo in obležal nezavesten. Žena, ki je bila priča groznega dogodka, je zakričala in klicala na pomoč. Kmalu so prihiteli delavci, ki so se vračali iz rudnika in skočili v prepad k ponesrečencu. Na kraj nesreče je prihitel tudi banovinski zdravnik. Vsaka pomoč je bila zaman. Grozdnik je čez nekaj trenutkov izdihnil. Nesreča je tem bolj žalostna, ker je pokojnik živel s svojo ženo šele 10 mesecev.

Drugi zvezek „Ljudskega odra"

Te dni je izšel drugi zvezek sedmega letnika revije »Ljudski oder«. Posvečen je adventnemu in božičnemu času. Prinaša v prvi vrsti tri ljudske igrske tekste, ki bodo našim odrom gotovo dobrodošli. Pri pomanjkanju primernih iger za Miklavža bo izvrstna flamska igra »Sveti Miklavž in divji mož«, ki jo je napisal Josef Boon, prevedel pa Janko Moder, na moč všeč. Za 8. december je primerna igra »Slepi jetnik Mladosti«, ki jo je napisala Marija Gašperšič. Zamisel igre in nje izvedba sta kar dobri in smo prepričani, da bodo naši odri prav radi segli po njej. Za izseljensko proslavo je priredil Rado Miklič zborovsko montažo »Izseljenci«, ki je tudi posrečena in bo na odru zelo učinkovita. — Kakor prvi zvezek, je tudi ta zvezek v ostalem silno bogat. V zaglavju »Prizorišče« se nadaljujejo zanimivi in poučni »Paberki«, v poročilih o naših Domovih pa je na vrsti blejski prosvetni dom. V »Kroniki« se nadaljujejo poročila o predstavah. V zaglavju »Slovstvo« ocenjuje D(avorin P(etančič Kuretovo »Igro o kraljestvu božjem«, istega prevod Goldonijeve komedije »Stric Ihta«, Kokaljevo igro »Mlinarjev Janez« in Meškovo »Pri Hrastovih«, ki je izšla v ponatisu. V lutkarskem zaglavju se nam predstavijo prve slovenske ročne lutke, ki prihajajo na trg (osnutki arh. Marije Grafenauerjeve). V zaglavju o »Zvočni igri slede poročila o dramatiki v našem in francoskem radiu. Nad vse potrebna filmska rubrika pa piše o papežu Piju XI. kot filmskem papežu in poroča o novih filmih, ki prihajajo ali ne prihajajo v poštev za naše podeželske kinematografe. Poudarjamo, da vrši »Ljudski oder« ravno s to rubriko delo, ki ga opravlja v drugačni obliki pri nas edino še »Slovenski dom«. Revijo »Ljudski oder« po tej novi številki zopet toplo priporočamo! — Naročajte jo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Murska Sobota

Vozni red in dijaki. Z zadnjo ukinitvijo vlakov je bilo Prekmurje močno prizadeto, posebno pa dijaštvo. Ukinitev dveh dopoldanskih vlakov med Mursko Soboto in Ljutomerom v obeh smereh je povzročila precejšnje razburjenje med potniki. Najbolj so prizadeti dijaki, ki hodijo v meščansko šolo v Ljutomer, ker morajo potovati iz Murske Sobote z vlakom, ki odhaja zjutraj malo čez 5 in pride v Ljutomer še pred 6. Isto se godi dijakom, ki imajo popoldanski pouk v soboških šolah, ker je izostal opoldanski vlak. Tudi potnikom iz Goričkega ni preveč ustreženo, ker je ukinjen en vlak med Mursko Soboto in Hodošom ter imajo takojšnjo zvezo proti Ljutomeru samo z večernim vlakom. — Upamo, da bo pri morebitni novi uvedbi vlakov tudi Prekmurje deležno ugodnejših železniških zvez.

Živinski sejmi v Mariboru in okolici prepovedani

Maribor, 14. novembra.

Ker se je v okoliških okrajih pojavila slinavka in parkljevka, je kraljevska banska uprava v Ljubljani do nadaljnjega prepovedala v Mariboru in okoliških okrajih vse svinjske in živinske sejme. Živinskega sejma, ki bi se danes moral vršiti v Mariboru, iz tega razloga ni bilo.

V onemogli jezi izzivajo

V Vojniku pri Celju je nekaj nočnih razgrajačev in izzivačev, ki najdejo ob vsaki priliki v svoji onemogli jezi način, da se pokažejo viteške in vredne člane svoje organizacije. Ne samo, da kalijo s hijenskim tuljenjem nočni mir v trgu, pač pa v svoji onemogli viteški jezi prihajajo celo pred društveni dom in izzivajo naše fante, ki prihajajo k telovadbi in predavanjem. Tako je držal pred dnevi našim fantom predavanje meščanskošolski učitelj. Med predavanjem je ta viteška razgrajaška družba prišla pred dom, razgrajala in vpila na korajžo. Ko so se vračali naši fantje mirno domov, jih je eden, »najboli viteški« počakal z nožem in hotel napasti Bergleza Dušana iz Arclina. Ta se je samo odstranil, ker ni hotel imeti opravka s takšnim razgrajačem, ki je hotel na vsak način izzvati pretep. Prosimo oblast, da take primer najenergičnejše odpravi, da ne bo kakšnih osebnih obravnavanj.

Športne vesti

Poraz naše nogometne reprezentance je še vedno predmet ostre kritike vseh jugoslovanskih dnevnikov. Začuda so topot v svojih kritikah edini i hrvatski i srbski listi. Tako Hrvati kot Srbi danes že odkrito priznavajo, da se bodoča jugoslovanska nogometna repreznтanca ne bo več smela sestavljati po vidikih, kakor se je sestavljala sedaj. Resnično višino jugoslovanskega nogometnega športa danes ne predstavljajo niti samo Hrvati in niti samo Srbi. Pri bodočem sestavljanju naše nogometne reprezentance bo moral zvezni kapitan sestavljati našo nogometno reprezentanco res iz najboljših igralcev, ki bodo dobro vigrani. Dva negativna rezultata v Zagrebu proti Nemčiji 5:1, in v nedeljo v Belgradu 2:0 proti Madžarom, naj bosta za vedno dokaz, da pri sestavljanju jugoslovanske nogometne reprezentance ne gre več delati tako kot so delali sedaj. Zaradi teh dveh zadnjih precej velikih in hudih porazov je jugoslovanski nogometni šport mnogo trpel na svojem prestižu v mednarodnem športnem svetu. Toda zdi se, da sta bila prav ta dva poraza nujno potrebna, da sta odprla oči tako Hrvatom kakor Srbom.

Romunska atletska zveza je pod novim predsedstvom dr. Palaugemua kaznovala svoje atlete zaradi slabega vedenja na letošnjih balkanskih igrah. Tako ne sme najboljši romunski srednji progaš Kiso nastopati eno leto na nobenem javnem mitingu; pol leta pa ne smejo nastopiti skakač v daljavo Stoititikescu, Dinu Christea. Callistrata in Vascana. Prav tako je novi predsednik uvedel disciplinski postopek proti nekaterim članom bivšega upravnega odbora.

Osrednji športni dogodek prihodnjo nedeljo bo mednarodna tekma med Bratislavo in Zagrebom v Zagrebu. V Zagrebu se na srečanje odlične slovaške nogometne reprezentance temeljito pripravljajo. Zagrebška nogometna podzveza je za danes napovedala trening tekmo najboljših nogometašev. Na podlagi tega treninga bo potem zagrebški kapetan postavil svoje moštvo. Strokovnjaki računajo, da bo zagrebško nogometno reprezentanco v glavnem sestavljal Gradjanski, čigar igralci so danes v odlični formi.

Nekaj številk iz naše atletike. Jugoslovanska atletska zveza je imela v preteklem letu izredno lepe dohodke. Lani je bil izkazan dohodek 958.287 din. V ta znesek je všteta podpora ministrstva za telesno vzgojo v znesku 340.000 din, podpora predsednika vlade 50.000 din, dohodki, ki so jih prinesle posebne znamke ob priliki lanskih balkanskih iger v Belgradu 379.395 din in 186.959 dinarjev, kolikor so znašali dohodki na vstopnini za lanske balkanske igre.

Izdatkov pa je imela atletska zveza skupno 600.134 din, ki se razdelijo takole: stroški za vodstvo pisarne 30.202 din, za propagando 84.621 din (plakati 25.975), stroški za tekmovalce (potnina in preskrba) 304.376 din; orodje in nagrade 75.095 dinarjev, stroški za prireditve 64.850 din (najemnina za BSKovo igrišče 28.043 din), stroški za tisk znamk za balkanske igre 36.450 din. — Čisti dohodek atletske zveze je torej znašal 357.973 din.

Dobiček lanskih balkanskih iger je zveza razdelila na tri enake dele po 85.197.50 din zagrebški, belgrajski in ljubljanski (?) podzvezi, dočim je splitska podzveza dobila 48.584 din. Zagreb je poleg gornjega zneska dobil še 15.000 din za izvedbo letošnjega triboja v Zagrebu, Belgradu in Ljubljani. Precej dragi so bili tudi letošnji mednarodni nastopi: Atene 48.241 din (dolg Grkom 30.400 din), gostovanje v Celovcu 14.950 din, Belgrad 12.360 din (za gostovanje druge madžarske atletske reprezentance, ki ga pa ni bilo). Stroški za strokovni list »Atletiko« so znašali v petih mesecih 17.095 din. Končna bilanca Atletske zveze kraljevine Jugoslavije je danes aktivna za 7791 dinarjev.

*

Odložena tekma. Preteklo nedeljo bi morala biti pokalna tekma v Murski Soboti med SK Muro in SK Mariborom. Tekmo je LNP v nedeljo dopoldne brzojavno odložilo na poznejši čas. To bi bila zadnja pokalna tekma v Murski Soboti za letos. Ker je v nedeljo bilo zelo lepo jesensko vreme, je kar škoda, da se tekma ni odigrala, kajti tako lepih dni ne moremo več pričakovati v letošnji jeseni.

Vremensko poročilo »Slovenskega doma«

Kraj	Barometersko stanje	Temperatura v °C: največja	Temperatura v °C: najmanjša	Relativna vlaga v %	Oblačnost (0–10)	Veter (smer, jakost)	Padavine: m/m	Padavine: vrsta
Ljubljana	766·9	9·6	5·4	86	10	0	—	—
Maribor	766·7	7·2	4·0	80	10	0	2·0	dež
Zagreb	767·1	8·0	7·0	90	10	NE_1	2·0	dež
Belgrad	768·0	10·0	7·0	90	10	ENE_1	—	—
Sarajevo	766·8	8·0	1·0	90	10	NE_1	—	—
Vis	763·8	15·0	9·0	90	10	SE_2	1·0	dež
Split	763·9	17·0	11·0	60	8	NE_2	—	—
Kumbor	762·3	17·0	10·0	70	10	N_2	—	—
Rab	764·5	17·0	10·0	70	10	N_2	—	—
Dubrovnik	762·4	18·0	9·0	80	10	0	—	—

Vremenska napoved: Večinoma oblačno in megleno vreme. Toplota nespremenjena.

Koledar

Danes, sreda, 15. novembra: Leopold.
Četrtek, 16. novembra: Otmar.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10, in mr. Bohinec, Rimska cesta 31.

Ljudska univerza, Kongresni trg, mala dvorana Filharmonije. Danes, 15. t. m. ob 20 bo predaval g. prim. dr. Alojz Zalokar o važni temi: Pomoč porodnicam. G predavatelj bo svoje predavanje ponazoril tudi s skioptičnimi slikami. Vstopnine ni.

Prosvetno društvo Trnovo priredi v sredo 15. novembra ob 8 zvečer v društveni dvorani Karunova ulica 14, II. Prosvetni večer, na katerem bo imel skioptično predavanje g. dr. Ivo Česnik, pod naslovom: Ob 400 letnici Sv. Gore pri Gorici.

Pedagoško društvo priredi v ponedeljek dne 20. t. m. ob 6 zvečer v dvorani mineral. instituta na univerzi drugo redno predavanje. »O vzgoji in zaščiti zanemarjenih in sprijenih otrok« bo govoril g. Vojko Jagodič. Po predavanju bo redni letni občni zbor Pedagoškega društva, na kar opozarjamo vse redne člane.

V najkrajšem času bo v dvorani »Delavske zbornice« v Ljubljani krstna predstava Mrakove meščanske tragedije »Stari Rimljan«. Delo uprizore člani Mrakove igralske skupine. Režira avtor sam, ki je prevzel tudi glavno vlogo.

Simfonični koncert v petek, 17. t. m. ob 20 v Unionu bo podal v izvedbi orkestra ljubljanske filharmonije, ki šteje 70 godbenikov klavirski koncert Rahmaninova v c-molu s sodelovanjem klavirskega virtuoza Antona Trosta, prof. dunajske glasbene akademije, Lajovčev »Caprice« za veliki orkester in Čajkovskega VI. simfonijo »Patetično«. Dirigiral bo D. M. Šijanec. Opozarjamo, da se vstopnice z obširnimi sporedi prodajajo pri blagajni kina Uniona vsak dan od 11—12 in od 15 dalje po cenah od 10 do 40 din.

Ljubljansko gledališče

Drama — Začetek ob 20:

Sreda, 15. novembra ob 15: »Antigona«. (Predstava za ljubljanske gimnazije).

Četrtek, 16. novembra: »Striček Vanja«. Red Četrtek.

Petek, 17. novembra ob 15: »Upniki, na palnl« Ljudska popoldanska predstava. Izredno znižane cene od 16 din navzdol.

Sobota, 18. novembra: »Hudičev učenec«. Izven. Znižane cene.

Opera — Začetek ob 20:

Sreda, 15. novembra: »Madame Butterfly«. Gostovanje Zlate Gjungjenac. Red Sreda.

Četrtek, 16. novembra: »Boris Godunov«. Gostovanje Josipa Križaja. Red B.

Petek, 17. novembra: Zaprto.

Sofoklejeva tragedija »Antigona« je primer klasične psihološke žaloigre ter slika usodo plemenite Edipove hčere, ki se žrtvuje za svoje prepričanje. Za to dijaško predstavo so vse vstopnice že razprodane.

V Čehovljevi drami »Striček Vanja« bo igral v četrtek zopet Ivan Cesar naslovno vlogo. Njegov zopetni nastop po povratku iz vojaščine z orožnih vaj je bil od občinstva prisrčno sprejet. »Strička Vanjo« smemo prištevati med njegove najbolj posrečene ustvaritve. Ostala zasedba bo običajna. Repriza bo za red Četrtek.

Gospa Zlata Gjungjenac-Gavella bo pela drevi v naši operi naslovno vlogo v Puccinijevi operi »Madame Butterfly«. Odlična pevka je tudi v tej vlogi v igralskem in pevskem oziru na izredno visoki umetniki stopnji. Tenorsko partijo bo pel g. Franci. konzula g. Janko. Ostala zasedba je običajna. Predstava za red Sreda.

V naslovni partiji Musorgskega »Borisa Godunova« bo gostoval jutri g. Josip Križaj, naš priljubljeni basist, ki je bil nekoč tudi član naše opere, zdaj pa že dolgo vrsto let z najlepšim uspehom nastopa na deskah zagrebškega gledališča. Njegova svaritev Borisa Godunova je zrela kreacija, kakršno težka srečamo celo na tujih odrih. Poleg njega nastopijo: Franci, Betetto, Kogejeva, Ribičeva, Vidalijeva, Poličeva, Zupan, Sancin, Sladoljev, Janko, Lupša, Orel, Dolničar, Perko. Dirigiral bo kapelnik dr. Švara. Predstava bo za red B.

Mariborsko gledališče

Sreda, 15. novembra: Zaprto.

Četrtek, 16. novembra, ob 20: »Navihanka«. Red C.

Državni upokojenci zahtevajo novo uredbo, ki naj bi jim zboljšala položaj. V tem smislu je poteklo njihovo nedeljsko zborovanje v Belgradu. Predsednik je poročal o sedanjem težkem položaju državnih upokojencev in med drugim dejal: »Smatram, da bi država morala dati na stran kakih 10 milijonov din za povišanje pokojnine državnim uslužbencem. Draginja je vsak dan večja, državnim upokojencem pa se prejemki niso zvišali.« Na zborovanju je bilo sprejetih več sklepov, iz katerih so razvidne predvsem te-le zahteve: pokojnine tistih, ki so bili upokojeni do leta 1923. se morajo izenačiti s pokojninami od 1931 dalje. Vprašanje pokojnin naj se do tedaj, ko bo izdan nov zakon o izenačenju, popravi z uredbo. Ukiniti se morajo določe o znižanju pokojninskih doklad in te doklade izplačati v celoti. Ukiniti je treba izredni uslužbenski davek, kuluk in njegov odkup. Vse ostale odvzete doklade se morajo vrniti v celoti.

Na meji med Iranom in Afganistanom:

Mrtva mesta v puščavskem pesku

Nemški raziskovalec dr. Alphons Gabriel je v spremstvu svoje žene in nekaj domačinov kot prvi Evropec prehodil puščavo Lut v jugovzhodnem delu Irana, na afganistanski meji. Ta kraj je na glasu kot neprehodno področje ter je zato dejanje imenovanega učenjaka toliko pomembnejše in njegov uspeh večji.

Pred vrati glavnega mesta Irana se razprostira približno tisoč kilometrov proti jugovzhodu puščavski pas, ki ga domačini imenujjo »Lut«. Gore, ki ta pas obkrožajo in ki na jugu dosegajo višino nad 3000 m, so bile nekdaj bregovi velikega morja, Kdor se s teh gora spusti v veliko puščavsko dolino, stopi na dno nekdanjega morja. Domačini se tega predela s strahom nadaleč izogibajo, saj slovi kot eden najbolj vročih in razgretih predelov na vsej zemeljski obli, pa tudi kot pokrajina, v kateri pri vsej njeni razsežnosti ni nikjer mogoče naleteti na vodo.

Posebno je na glasu sam južni del te ogromne puščave, področje, ki je po svoji obsežnosti približno tolikšno kot vsa Belgija; o tem področju svet in zemljepisna znanost doslej nista ničesar vedela. To področje je od ostalega sveta ločeno z nepreglednim peščenim pasom in z visokimi gorami, prav kakor bi hotelo skriti svoje skrivnosti pred očmi nepoklicanih tujcev.

K tem težavam pa je treba prišteti še neznosno podnebje. Pozimi vlada v vsej tej pokrajini

»Bad Kessiv« — umazani veter

ki prinaša s seboj velike količine peska in prahu, tako da človeku skoraj onemogoči gledanje. Poleti pa piha severni veter, ki prav tako nosi s seboj puščavski pesek in prah.

Dr. Alphons Gabriel se je za svoje raziskovanje v tem predelu pripravil izredno skrbno in pazljivo. V nepoznano področje se je spustil od severozahodne plati, in sicer v bližini afganistanske meje.

Pa kljub temu so se mu že takoj spočetka postavile na pot skoraj nepremagljive težave. Dr. Gabriel si je bil za spremljevalce na tem svojem raziskovalnem pohodu izbral pripadnike plemena Balocen. Ti ljudje imajo prav kakor arabski beduini izredno izkustvo v potovanju po puščavskih predelih, razen tega pa so tudi izredno pogumni.

Toda med Baloceni in med pristaši nekega drugega plemena je kar na lepem prišlo do običajnih krvnih osvet, ki kljub temu, da je bila iranska vlada podvzela vse potrebne korake, da bi jih končno zatrla in odpravila, niso hotele prenehati. Karavane so morale zato na potovanju izbirati take smeri, da se skregani »bratje« na potu niso mogli srečati, kajti, čim bi se bili srečali, bi nastala velika nevarnost za življenje vseh članov v karavani. Ker je vodja dr. Alphons Gabriel podvzel te neizogibno potrebne in pametne korake, da bi se izognil zla, se je članom njegove ekspedicije posrečilo, da so prišli brez vsakih sitnosti in nevšečnosti prav do velikega peščenega pasu, ki obkroža samo puščavo »Lut«.

»Prave peščene gore so se pojavile pred nami«

pravi dr. Gabriel, ko pripoveduje svoje dogodke s potovanja. »Neki peščeni nasip, na katerega smo se povzpeli, je bil visok 188 m, drugi pa so bili videti še mnogo višji.«

Ko je raziskovalec s svojo ženo prišel do pripravnega kraja za sestop ter je končno prodrl v sam »Lut«, mu je strašen peščen vihar priredil skrajno neugodno dobrodošlico. Rdeči oblaki so pregrnili nebo, po vsem kraju se je razlegal nenavaden močan šum. Ure in ure so morali v tem viharju ždeti popolnoma nepremično v stalnem strahu za življenje.

Dr. Gabriel si je bil nadel nalogo, da bo poiskal v tej puščavi svoječasno starodavno pot, katero imajo v svojih kartah zarisano stari arabski geografi. Ni pa bil prav posebno navdušen, ko je spoznal, da to pot uporabljajo na svojih drznih pohodih samo razbojniki, ki se klatijo iz enega kraja v drugi ter se ob nevarnostih hodijo začasno skrivat v ta divji, nedostopni predel.

Med najhujšimi ovirami na tem raziskovalnem potovanju pa so vsekakor bile

neprestane fatamorgane

ki so prav pogosto popolnoma spremenile videz pokrajine, po kateri je ekspedicija potovala. Posebno močne so bile te fatamorgane pred sončnim vzhodom, ko je zrak, ki se je bil ponoči ohladil, na poseben način lomil sončne žarke.

To pa prav gotovo ni bila

edina pomembnejša ovira

Nekega večera so odkrili na sodu za vodo precejšnjo luknjo. Nastala je nevarnost, da jim bi začelo primanjkovati pitne vode, posebno še zato, ker so potovali po pokrajini, v kateri sploh ni vode. Čeprav pa je bil dr. Gabriel na vso moč zaskrbljen glede bližnje bodočnosti in usode, ki bi utegnila zadeti vso ekspedicijo, ene stvari se je kljub temu prav dobro zavedal: potovanje je treba nadaljevati za vsako ceno, pa čeprav tudi pod najtežjimi okoliščinami.

Nekega dne so zapazili potniki na obzorju nekaj oblaku podobnega. Ko pa so se kraju približali, so opazili nekaj povsem nenavadnega in nepričakovanega. Pred njimi se je razprostiralo mesto z visokimi hišami in stolpi.

Pravo puščavsko mesto

Domačini so to pravo puščavsko mesto imenovali »Kalut«. Zdelo se je kakor bi se bilo mesto pred nedavnim dvignilo iz puščavskih tal. Vsa ta slika je bila zelo zanimiva, hkrati pa tudi zelo malo tolažilna. Potniki so le stežka nadaljevali pot, saj so se zidovi, ki so obkrožali to mesto, razprostirali v dolžino približno 54 km. Temu zidovju se je bilo treba na široko izogniti, da so spet lahko prišli na pot, ki jih je povedel iz mesta.

Končno so se potniki pretolkli mimo vseh ovir in zaprek, toda že jih je čakalo novo neugodno presenečenje. Znašli so se sredi novega peščenega morja, ki je v velikem loku obkrožalo izhod iz puščave. Zdelo se je kakor bi se bili ujeli v nastavljeno mišjo past Pot, ki naj bi jih povedel spet nazaj, pa se jim je, kakor na čarobno znamenje, izgubil.

Zdaj je pričela borba na življenje in smrt. Kamele, ki so jih jahali, so pogosto odpovedale poslušnost, tako da so potniki le komaj, komaj še nekoliko prišli naprej. Treba je vedeti, da so bile te živali že šest dni popolnoma brez vode.

Tudi potniki so bili izčrpani

Še bolj pa kakor lakota in žeja je potnike mučilo to, da niso mogli spati. Pokazala se je reakcija na dolgo in naporno potovanje. V tem času sta dr. Gabriel in njegova žena prišla do najgloblje točke nekdanjega morskega dna. Z zadnjimi močmi so še hodili, včasih so na dan zdelovali tudi po 55 km, dokler niso končno zlezli iz puščave. Tako so lahko svoja opazovanja in izkušnje, ki so bile plačane s težkimi osebnimi žrtvami, lahko dali na razpolago znanosti, s čimer je bilo znanstvenemu preučevanju in človeškemu duhu izročeno še eno področje, ki je bilo do tega časa na vseh zemljevidih označeno z belo liso.

Vrhovni poveljnik francoskega letalstva govori o zadnji veliki zračni bitki

General Vuillemin, vrhovni poveljnik francoskega letalstva, je dal letalskemu ministru La Chambru poročilo o velikem letalskem boju, ki se je razvil v ponedeljek nad francoskim ozemljem in ki se je končal s tem, da je bilo devet nemških letal sestreljenih. Boja se je udeležilo 27 nemških letal tipa »Messerschmidt« in 9 francoskih lovskih letal. 7 nemških letal je priletelo na francoska tla. 2 pa v Posaarje. Od 7 nemških pilotov, ki so se nahajali v letalih, zbitih na francoskih tleh, so se 4 ubili, 1 je ranjen, 2 sta bila ujeta. Po uradnem poročilu se je bitka razvijala takole:

Okoli 14 je več skupin lovskih letal, ki imajo svoje zbirališče v Loraini, letelo v patrolni formaciji. Neka skupina lovskih letal je opazila tri patrole nemških letal tipa »Messerschmidt«, vsega skupaj 27 aparatov. Francoska letala so se takoj spustila v boj. V bitki je prišlo do cele vrste posamičnih in skupnih napadov, ki so se razvili v zračnem prostoru, dolgem kakšnih 120 km. Prva faza bojev se je končala na fronti med Vorbachom in Searguieminesom. Francoska letala so izvršila navpičen napad in pognala sovražnika v beg. Sovražnik se je umaknil do Mesinge v Posaarju med Trierom in Saarlouisom. Vsa francoska letala so se vrnila v svoja oporišča. Štiri od teh letal so zadeli streli iz sovražnih letal. Toda posebne škode jim niso prizadejali.

Ob istem času, ko se je bil popisani boj, so francoski lovci napadli tri nemške letalske patrole tipa »Messerschmidt«. Tudi ta francoska letalska patrola se je vsa vrnila po končanem boju. V vseh ponedeljskih bitkah so naši piloti kar tekmovali med seboj v spretnosti ter dali resen nauk nemškim pilotom. Letalo tipa »Curtiss« je pokazalo svojo premoč nad »Messerschmidtom«.

Pet dolarjev za striženje

»Stavim, da mi ne morete odrezati las, če ne snamem klobuka z glave — za stavo dajem pet dolarjev.«

Te besede je spregovoril nenavaden obiskovalec v neki brivnici v mestu Bate v zvezni ameriški državi Montana.

Lastnik te brivnice pa ni nič kaj dolgo razmišljal o tem predlogu, ampak je brez obotavljanja in izmikanja sprejel stavo. S škarjami in glavnikom je ravnal tako spretno, da je onemu klobuk na glavi le narahlo balansiral sem in tja ter končno dobil stavo.

Šele zdaj je smel nenavadni gost sneti klobuk z glave. Na svoje veliko začudenje je opazil, da ga je »Figaro« ostrigel zares kar najimenitnejše. Zdaj mu seveda ni preostalo nič drugega, kakor da je potegnil iz žepa listnico, položil za izgubljeno stavo brivcu na mizo pet dolarjev, čeprav bi bil lahko prav tako dobro ostrižen tudi za deseti del vsote, ki jo je moral na račun stave plačati brivcu.

Promet skozi Sueški prekop

Gospodarsko poročilo agencije Stefani dokazuje, da se nahaja Italija še vedno na drugem mestu v prometu skozi Sueški prekop. Po statistiki je šlo septembra skozi Sueški prekop 246 ladij, ki so plule v obe smeri. Od teh je bilo 52 italijanskih ladij. Prvo mesto zavzema Anglija z 79 ladjami, tretje Holandija z 32, na četrtem mestu pa je Francija s 23 ladjami. Od 1. januarja pa do konca septembra je plulo skozi prekop 4072 ladij.

Paul Muni

danes nedvomno največji ameriški filmski igralec žanje zadnje čase nove valove priznanja po vsem svetu v naslovni vlogi filma »Juarez«. — Film predstavlja spopad dveh svetov in dveh naziranj o življenju in ljudeh. Spopad nesrečnega mehiškega cesarja Maksimilijana, ki je bil žrtev diplomatskih spletk in rodbinske nesreče v hiši Habsburžanov, s Juarezom, nekronanim vladarjem Mehike, ki je bil voditelj svojega naroda. Žaloigra cesarja Maksimilijana se je začela na dunajskem dvoru, se nadaljevala in končala v tuji, divje razplamenelj Mehiki, kjer je bil nesrečni cesar ustreljen.

V tem filmu igra Paul Muni glavno vlogo, sodelujejo pa v njem še Bette Davis kot cesarica Charlotta, Brian Aherne kot Maksimilijan, Rains Claude kot Napoleon III. Režiral pa je film tvorec »Pasteurja« William Dieterle.

Najstarejši član angleškega Spodnjega doma

Kakor javljajo londonski listi, je te dni obhajal svoj 91. rojstni dan tretji earl Leicesterski.

Ta angleški plemič pa ni samo najstarejši član angleškega Spodnjega doma, ampak je verjetno tudi edini še živeči človek, ki lahko reče, da je njegov ded plesal z nesrečno francosko kraljico Marijo Antoinetto.

Rodbina Cooke — to je rodbina tretjega earla Leicesterskega — je zelo stara in ima izredno številno potomstvo.

Ded sedanjega tretjega earla Leicesterskega je doživel 88 let, njegov oče pa 87 let. Drugi earl se je rodil, ko je bil njegov oče star že — 70 let! On sam pa se je drugič oženil ter je postal oče šestnajstih otrok!

Sedanje earl Lecisterski je 49 let starejši od svojega najmlajšega brata, ta najmlajši brat pa ima nečakinjo, ki je 27 let starejša od njega.

Kljub svojim 91 letom pa je sedanji earl Leicesterski še vedno zelo okreten ter hodi tudi redno na lov. Sam še vedno osebno nadzira upravljanje svojega posestva, seveda s pomočjo ostalih članov v upravi njegovega imetja.

Njegov sin in naslednik lord Cooke ima zdaj 60 let, zdi se pa, da bo moral počakati še nekaj let, preden bo dočakal, da bo postal dejanski naslednik, ki bo užival dediščino, katero so mu bili pridobili njegovi podjetni predniki.

Program Radio Ljubljana

Sreda, 15. nov.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Koncertni plesi (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Mandoline in balalajke (plošče) — 14 Poročila — 18 Mladinska ura. a) Zakaj sem postal profesor (g. ravnat. Iv. Dolenc). b) Kaj pravita znanost in tehnika (g. prof. Mir. Adlešič) — 18.40 Stari slovenski ljudski plesi (g. Boris Orel) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura: Senjani kot književniki (Dinko Hudobe, Zgb) — 19.40 Objave — 19.50 Uvod v prenos — 20 Prenos iz ljubljanske opere; v 1. odmoru: Glasbeno predavanje (g. ravnat. V. Ukmar); v 2. odmoru: Napovedi, poročila.

Četrtek, 16. nov.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Ljudski plesi in napevi (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Sramel »Štirje fantje« — 14 Poročila — 18 Pester spored Radijskega orkestra — 18.40 Slovenščina za Slovence (g. dr. Rud. Kolarič) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura: Ministrstvo za ljudsko telesno vzgojo — 19.40 Objave — 19.50 Deset minut zabave — 20 Pevski zbor »Cankar« — 20.45 Plošče — 21.10 Klavir koncert (prof. T. Trost) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Za dober konec igra Radijski orkester.

Petek, 17. nov.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 11 Šolska ura: O bolgarski mladinski književnosti (g. Vek. Bučar) — 12 Naše pesmi (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Opoldanski koncert Radij. orkestra — 14 Poročila — 18 Ženska ura: Obiski pri tovarniških delavkah (gdč. M. Kovač) — 18.20 Bolgarske pesmice (plošče) — 18.40 Francoščina (g. dr. St. Leben) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura: Martinovanje med Slovenci (g. V. Pirnat) — 19.40 Objave — 19.50 Predavanje SPD: Razvoj zimske alpinistike v naših gorah (g. Tartar Karel) — 20 Reproduciran koncert simfonč. glasbe — 21.15 Poljske narod. pesmi (gdč. Vida Rudolf) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Lahkih nog naokrog (plošče).

Sobota, 18. nov.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Vesele s plošč vam zaigramo, podrobnosti pa ne izdamo — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Vesele s plošč vam zaigramo, podrobnosti pa ne izdamo — 14 Poročila — 17 Otroška ura: a) Dr. B. Magajna: Racko 'n Lija. 7. branje. Bere avtor sam. — b) Ciciban v zvočnih slikah. (Članice Narod. gled.) — — 17.50 Pregled sporeda — 18 Za delopust igra Radij. orkester — 18.40 Pogovori v poslušalci — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura: Jankovič Mirijevski ob 125-letnici njegove smrti (dr Dimitrije Kirilovič, Bgd) — 19.40 Objave — 20 O zunanji politiki (g. ured. dr. Al. Kuhar) — 20.30 Vombergar Jože: Pač pa smo takšni, pisan večer, izvajajo člani rad. igral družine, vodi IPI — 22 Napovedi poročila — 22.15 Za vesel konec tedna igra Radijsk. orkester.

A. G. Barrili 15

DVE BEATRICI

»Res ste bili poprej neznani,« mu je odvrnila; »toda sedaj vemo, čemu ste prišli v Cordovo. Vemo, da ste bili sprejeti na dvoru Moj oče vas je tudi videl v družbi neke visoke osebnosti Vidite, da govorim odkrito, čeprav bi se s tem mogel zmanjšati naš ugled v vaših očeh.«

»Nisem sicer tako vpliven, kakor si mogoče predstavljate, vendar bom rad storil, kar bo v moji moči, da ustrežem željam vašega očeta. Kako pa je ime vašemu očetu?«

»Inigo Enriquez,« je odgovorila s ponosom, »sem iz plemiške rodbine.«

»Nismo sami krivi sprememb usode,« je rekel priklonivši se. »Svojo plemenitost pokažemo s tem, da pogumno prenašamo svojo usodo in krivice.«

»Prav pravite. Ali ste tudi vi plemič«

»Sin republike sem. Pri nas vsi delamo in kdor je dovolj priden in dovolj razumen, se more povzpeti tudi do visokih časti.«

»Želim vam, da bi dosegli najvišje časti,« mu je rekla.

»Nas pa je sreča zapustila. Moj oče upa, da bo dvignil družino do prejšnjega sijaja. Ubogi starček! Pustiti mu je treba to slepilo; saj tako lažje prenaša svojo nesrečo.«

»Ali vi donna Beatrice ne verujete, da bi mogel uspeti?«

»Nočem upati, da bi potem ne bila razočarana; le očetu pustim njegove sanje. Sicer pa se sedaj tudi v meni vzbuja upanje, ker vem, da se boste vi zavzeli za nas. A dovolj o tem. Želim, da mi pripovedujete o sebi; zelo rada vas bom poslušala.«

VIII. poglavje.

Kolumb je rad ustregel njeni želji. Saj so bili tako redki tisti, ki so se zanimali zanj. Zlatolasa Beatrice ga je z veliko pozornostjo poslušala.

Kolumbovo pripovedovanje je trajalo že celo uro, ko so se po stopnicah zaslišali koraki.

»Moj oče je,« je rekla Beatrice. »Kako bo vesel, da vas bo videl tukaj.«

Vstala je in mu šla odpirat vrata. Nekaj trenutkov pozneje je sopihajoč vstopil don Inigo Enriquez.

Bil je majhne postave, suh in sključen. Glava mu je bila skoraj pogreznjena med ramena. Mogoče je bil v mladosti lep; sedaj pa ni bilo na njem ničesar, kar bi pričalo, da je plemenitaš. Obraz mu je napol skrivala siva, slabo pristrižena brada. Nos je imel izredno velik in poznalo se mu je, da vdano časti boga Bakha. Njegove oči pa so bile majhne in zelo živahne.

Če bi ga srečal na cesti, bi misil, da je kakor mojster, ki verno praznuje svoj drugi praznik v tednu. In vendar je bil oče krasne deklice in hišni gospodar. Kolumb je vstal in se spoštljivo priklonil.

Starcu so se zaiskrile oči, ko je izvedel, kdo je obiskovalec. Ni vedel, kako bi se mu zahvalil, a videlo se je, da že nestrpno čaka, da bi mu mogel povedati svoje težave.

»Ali si gospodu že povedala, za kaj ga hočem prositi?« je vprašal hčerko.

»Da, govorila sva že nekoliko o tem. Toda saj se ne mudi tako.«

»Pač, donna Beatrice. Čemu bi odlašali, če moremo prijatelju storiti kaj dobrega.«

»Hvala vam,« je veselo rekel starec.

In začel je na dolgo in široko pripovedovati o svojih težavah. Kolumb ga je potrpežljivo poslušal; ne tako njegova krasna hčerka. Odšla je v sosedno sobo, a se je kmalu vrnila. Pospravljala je po sobi, kakor pridna gospodinja, medtem pa je pogosto prijazno pogledovala gosta.

»Don Quintanilla je vaš prijatelj,« je starec rekel gostu, ko je zaključil svoje obširno pripovedovanje »Prosim vas, da mu poveste, da potomec slavne rodovine prosi za njegovo pomoč.«

»Don Quintanilla je dober,« je odvrnil Kolumb; »a dvomim, da bi v tej zadevi mogel kaj storiti Prepričan pa sem, da bo iz srca storil vse, kar bo v njegovi moči.«

»Rad verjamem in to tembolj, ker ste se vi zavzeli za našo zadevo. Naša usoda je v vaših rokah.«

»Ne,« je v zadregi rekel gost; »v božjih rokah je. Če se pa božja Previdnost hoče poslužiti moje revščine, bodite prepričani, da se bom zavzel za vas bolj kot za svojo lastno zadevo.«

Smehljaj lepe deklice mu je bil prvi odgovor.

Kmalu nato se je Kolumb poslovil z obljubo, da se bo vrnil, kakor hitro mu bo mogoče govoriti z don Quintanillom.

Preden je odšel, mu je Beatrice zašepetala:

»Zelo me bo veselilo, ako se še prej oglasite, če vam že prvi obisk ni bil odveč.«

»Ne recite tega!« je vzkliknil.

»Videli bomo,« je odvrnila

Drugi dan je Kolumb pojasnil vso zadevo don Quintanillu. Lahko si predstavljate, s kakšno vnemo je govoril. Quintanilla ga je prijazno poslušal, nato pa je zmajal z glavo, in rekel:

»Dragi moj, če se boste hoteli zavzemati za vse podobne prosilce, vam jih ne bo nikoli zmanjkalo.«

»Ne mislim se zavzeti za vse ampak le za enega.«

»Dvomim, da bi bilo sploh mogoče kaj storiti Rekli ste mi, da je don Inigo star; če je do sedaj živel brez posestva, ki so ga že njegovi predniki izgubili, čemu se vznemirja sedaj, ko bo itak moral kmalu vse pustiti.«

»Ne trudil bi se, če bi bil sam, a ima otroke.«

»Sina in hčerko.«

»Ali tudi hčerko!« je vzkliknil don Alonzo. »Ali je lepa?«

»Da; a kakšen pomen ima njena lepota v zvezi z očetovo zadevo?«

»Zelo velik Lepota je zelo veliko bogastvo in vaši varovanki ni treba drugega Saj jo boste poročili.«

»Jaz? Kaj si vendar mislite!«

»Ali bi bilo kaj čudnega? Ni vam treba zaradi tega zardeti. Vem, da ste še mladenič.«

»Da, s sivimi lasmi.«

»To nima pomena. Koliko ljudi je že osivelo zelo zgodaj. Kako rad bi imel vaše sive lase in vašo mladost!«

Kolumb ni odgovoril ničesar, le vzdihnil je

»Upam, da niste hudi, če sem se nekoliko pošalil,« je prijazno dejal don Alonzo. »Res je zadeva vašega varovanca precej brezupna, vendar bom storil zanj vse, kar bo v moji moči. Recite mu, naj sestavi poročilo o svoji zadevi in priloži prošnjo na vladarje Skrbel bom, da listine dospejo do cilja in da se ne izgubijo med potjo. Priporočil bom tudi zadevo tistim, ki bodo o njej razsojali Več pač ne morem storiti. Ponavljam vam pa, da se mi stvar zdi precej brezupna.«

»Žal; tudi plemičeva hčerka je istega mnenja.«

»Res? Potem je pa njena razumnost enaka njeni lepoti.«

Kakor hitro mu je bilo mogoče zapustiti prijatelja, je Kolumb odhitel k svojim sosedom.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič — Izdajatelj: inž. Jože Sodja. — Urednik: Mirko Javornik — Rokopisov ne vračamo.
»Slovenski dom« izhaja vsak delavnik ob 12. Mesečna naročnina 12 din, za inozemstvo 25 din. Uredništvo: Kopitarjeva ulica 6/III. Telefon 4001 do 4005. Uprava: Kopitarjeva ulica 6.